

A lélek muzsikája

Bálint Márta szólaltatta meg egyszerűen, tisztán, katartikusan, felkavarrón. Tizennégy évnyi távollét után lépett ismét egykori nagy sikerei marosvásárhelyi színpadára. Egyedül, illetve dehogy, Székely János meg-tisztelő társaságában vállalta az újratalálkozást kedves közönségével, amely nemcsak egy sokáig emlékezetes estet kapott tőle, de szurkolt is neki, hogy mindenki számára feledhetetlen legyen ez az együttlét. És a jelek szerint senki se csalódott, megtörtént a csoda: az előadó teljesen azonosulni tudott a költővel, a jelenlevők úgy érezhették, az évtizede elhunyt nagy íróegyeniség maga mondja, suttogja, harsogja gyötrelmeit, megalázottságban, reménytelenségben is az élet himnuszát, vagy fordítva, a színész akkor, ott helyben változik lírikussá, hogy veretes, szívbe markoló szavakkal fogalmazza meg mindazt, ami vele, velünk, mindannyiunkkal megesett az eltelt emberpróbáló évtizedekben. Bálint Márta, ahogyan Székely János a Zene című hatalmas ívű költeményében 1966-ban megírta, „a lélek anyanyelvén beszélt” vásárhelyi közönségével.

Nem kétséges, a költő mindenkihez szól ihletetten kiválasztott és továbbadott 677 sorával, ezt bizonyítja az Egyedül magyarországi, ausztriai előadásainak hozzánk is eljutott elismerő visszhangja, de itt, ahol ezek a versek születtek, bizonyára mélyebben, szívajdítóbban, felemelőbben hatnak, mint bárhol egyebütt. A városban mélyre nyúlnak a versmondás gyökerei, jeles előadóművészek kényezteték el a közönséget. A Budapestre áttelepült színész, akinek megannyi kiváló színpadi alakítását őriztik meg magunkban a hetvenes, nyolcvanas évekből, mindeddig kevésbé ismert arcát felmutatva is meggyőzően bizonyította tehetségét, érzékenységét, empátia-készségét. Széles skálán mozgó szép beszéde, árnyalatgazdag közvetlensége, hangjának drámai ereje, muzikalitása, az előadás jól kimunkált, mégis szinte észrevétlen koreográfiája, nagyszerű zenéje, visszafogott eszköztára együttesen állította rivaldafénybe a VERSET, amely meg tudta csillogtatni a szerző s művészi közvetítője kétségtelen értékeit.

Bálint Márta más műsorait is kíváncsian várjuk ezután.

N.M.K.

Bálint Márta és Csorba András jelenete (archív felvétel)

Székely János

Előhang

*Amit mondtak, hogy írjam meg –
megírtam.*

És azt is, amit gondoltam, míg írtam.

*Kimondtam, amit kellett, és amellet
Kimondtam, amit elhallgatni kellett.*

*Írásaimban megtalálhatod,
Miről beszélt és miről hallgatott,*

*Mit hirdetett és titkolt ez a század.
Merő konokság voltam és alázat,*

*Hogy elmondhassam mind, amit
megéltem.*

*Mi volt ez, mondd? Gyalázat volt?
Vagy érdem?*

(1963)